

Bedankt voor het downloaden van dit artikel. De artikelen uit de (online)tijdschriften van Uitgeverij Boom zijn auteursrechtelijk beschermd. U kunt er natuurlijk uit citeren (voorzien van een bronvermelding) maar voor reproductie in welke vorm dan ook moet toestemming aan de uitgever worden gevraagd.

Boom

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, Stb 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (postbus 3060, 2130 KB, www.reprorecht.nl) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912.

Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten, postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

No part of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of the publisher.

info@boomamsterdam.nl
www.boomuitgeversamsterdam.nl

De dialoog aangaan

door **Désanne van Brederode** De auteur is schrijver. In deze rubriek belicht ze een woord of uitdrukking uit het politieke taalveld.

Het verschil tussen een debat en een dialoog lijkt duidelijk. In een debat staan mensen met verschillende standpunten tegenover elkaar en proberen elkaar met argumenten te overtuigen van hun eigen gelijk – of dat van de groep die ze vertegenwoordigen. Daarnaast probeert men redeneerfouten en valse retoriek te ontmantelen. Of er nu wel of niet iets op het spel staat: ernaar luisteren kan opwindend zijn. Een dialoog is minder enerverend, vriendelijker: het doel is meer begrip voor elkaar en idealiter het vinden van overeenkomsten, hoe weinig ook, die maken dat men bijvoorbeeld samen kan optrekken bij de aanpak van een bepaald probleem. Er is ruimte voor de ervaring en beleving van mensen, voor gevoelens, waarden en idealen. Helaas gaat de uitnodiging voor een dialoog vaak uit van de partij die daar het meest bij heeft te winnen. Het levert het imago van geïnteresseerde, zelfs empathische ‘bruggenbouwer’ op. Beleefd knikken en mensen laten uitspreken zijn genoeg. Soms vindt een dialoog binnenskamers plaats, opdat er in een vertrouwelijke, veilige sfeer van alles geroepen kan worden. Zo hoeft de andere partij zich niet te schamen voor woede-uitbarstingen, insinuaties, domheid, of kinderachtig zelfmedelijden. Welnee! ‘We kunnen ons goed voorstellen dat deze kwestie u enorm aan het hart gaat.’ Mijn ervaring is dat dit soort dialoog vaak voorkomt in christelijke kringen.

Helaas is mijn ervaring ook dat men uitgerekend in deze kringen niet beseft dat een dialoog soms het best kan uitmonden in een mea culpa uit de mond van de uitnodigende partij. ‘Waarom ook nog een expliciet “sorry”, en daden die tonen dat ik me iets van jouw verhaal heb aangetrokken? Ik heb toch al naar je geluisterd en je rustig uitgelegd ...?’ Alsof er een gunst is verleend. Dat is het soort naastenliefde dat kritiek in de kiem smoort. En zelfkritiek al helemaal niet duldt. Wat zou het prachtig zijn als juist de liefhebbers van de dialoog soms hun fouten of tunnelvisie erkennen, een ambitieus plan afblazen, of alleen al durven zeggen: ‘Nooit geweten dat ik anderen hiermee leed berokkende. Dit ga ik voortaan anders aanpakken.’ Zonder een dergelijke ommekeer is een dialoog cosmetica. In gedekte tinten, voor een natuurlijke *look*. Net echt. Maar in de binnenkamer gebeurt er niets.